

PROZRAZENÍ SKUPINY

6. října 1944 v pozdních večerních hodinách přijel do nového útočiště v Žamberku – Polsku velitel Josef Šandera „Velký Josef“ s vysílačkou MARTA. Bezpečí našel v usedlosti u rodiny Rudolfa Žabky. O dva dny později přijel i Josef Žižka „Malý Josef“. Nikdo z nich netušil, že je to jejich poslední útočiště. 9. října 1944 odtud Josef Žižka vysílačkou MARTA odeslal další depeše. Jejich činnost pokračovala na novém místě neztenčenou silou. Byly typovány další plochy pro shoz zbraní a shromažďování další zpravodajské informace. Nadále probíhalo zatýkání gestapem, ale Žamberka se nedotýkalo. Vedení odbojové organizace v Žamberku začalo hledat kontakty na jiné organizace v Praze. Tam ale pracovalo velké množství konfidentů gestapa a bylo jen otázkou času, kdy se o skupině parašutistů z Anglie s vysílačkou dozvědí. Tak se stalo, že v polovině prosince 1944 do Žamberka se skutečnými odbojáři přijel i konfident Vítězslav Lepařík, sám bývalý parašutista, který Šanderu osobně znal. Podařilo se mu s ním ještě ten den u Žabkových setkat. K jeho dobru je nutno podotknout, že po návratu do Prahy oznámil, že parašutisty nenašel. Když se chtěl později od gestapa odpoutat, v neopatrnosti se zmínil i o BARIU. Byl ihned podroben výslechu a donucen dovést gestapo k jejich úkrytu.

PŘÍSAHALI JSME

16. ledna 1945 v ranních hodinách obklíčila asi třicetiletá skupina gestapáků usedlost Žabkových. Přes tlumočnicka vyzvali parašutisty, aby se vzdali. Když uviděl Josef Šandera bezvýhodnost situace, střelil se pistolí do hlavy. Němci ale parašutisty chtěli dostat živé. V opačném případě vyhrožovali, že obyvatele postřílí a všechny domy v okolí vypálí. Josef Žižka se tedy v tuto chvíli vzdal.

Šandera po výstřelu nezemřel. Když to gestapáci zjistili, nechali jej převézt do nemocnice v Hradci Králové, kde byl operován. Zemřel 9. března 1945, aniž cokoliv Němcům prozradil. Zatkli také Rudolfa Žabku s manželkou a po těžkých výsleších v Hradci Králové je převezli do Malé pevnosti v Terezíně, odkud se již živí neměli vrátit, ale štěstí je neopustilo. Vrátili se poznamenání vězněním – zubožení a nemocní. Syn Ladislav při zmatcích s odvozem postřeleného Josefa Šandery uprchl a skrýval se až do konce

války. Josefa Žižku převezli do Prahy i se zajištěnou vysílačkou a dalšími materiály důležitými pro vysílání, které na místě našli. Chtěli jej donutit k rádiové protihře s Londýnem. Josef Žižka věděl, že jen dvě cesty z této situace. Souhlasit a možná se tak „v klidu“ dožít konce války, nebo odmítnout, určitě podstoupit mučení i jiné metody k docílení spolupráce. Zachoval se jako voják, čestný muž a hrdina. V cele pankrácké věznice, kde byl zatím umístěn, si vzal život. Oběsil se na součástech svého oblečení dva dny po zatčení. Bylo 18. ledna 1945.

Tak skončila paraskupina BARIUM, jejíž činnost byla v Londýně velmi ceněna a dosaženými výsledky patřila mezi nejuspěšnější skupiny, které k nám byly z Anglie vyslány. Němcům se sice podařilo zachycovat a luštit část depeší odesílaných z Londýna pro paraskupinu, ale nikdy se jim nepodařilo zachytit jedinou zprávu, kterou vysílal radiotelegrafista paraskupiny Josef Žižka „Malý Josef“.

Grafické zpracování, sazba a tisk:
NAVA DTP, spol. s r.o.
Hankova 6, Plzeň

NÁVES, zpravodaj obce Vejprnice
Vydavatel: Obec Vejprnice, Mírová 17
IČ 00258474
Ev.číslo: NÁVES / MK CZ E17852
Náklad: 1600 kusů

Utajená skryš

Nr. 6.
Achtung bei Festnahme
Gebraucht Schusswaffe.
Selbstmord, auch Vergiftung bei Festnahme verboten!

Alter: circa 32 Jahre alt.
Größe: 160 cm groß.
Gesalt: kräftig, sportlich.
Haarung: gerade, sportlich.
Gang: flott, macht sehr kurze Schritte.
Gesichtsform u. -farbe: rund, voll, blond.
Kopfhaare: blond, zerfleckeltem, Stragelhaar.
Augen: blau.
Nase: geradlinig und spitz.
Zähne: gesund und weiß.
Sprache: tschechisch, französisch, teilweise englisch.
Insgesamt: Anstrengung.
Merkmal: teilweise Brille. Warze an rechter Oberlippe in Nasenbübel.

OTEC A SYN

Války poznamenaly mnoho rodin. Mnoha rodinám vzaly otce i syny. Otec Josefa Žižky, Václav, padl v řadách 35. pěšího pluku na frontě 1. světové války 16. února 1915. Jedinou památkou na něj je jméno na jedné ze čtyř desek památníku padlých rodáků během této války, který nechala obec postavit v roce 1925. Jeho syn se dočkal uznání mnohem později. V roce 1965 byl vyznamenán prezidentem republiky Válečným křížem 1939 in memoriam a prohlášen čestným občanem obce Vejprnice. Díky odhalení pamětní desky jsou po šedesáti osmi letech otec se synem blízko sebe.

U PŘÍLEŽITOSTI 100. VÝROČÍ NAROZENÍ VEJPRNICKÉHO RODÁKA,

ČETAŘE ASPIRANTA PANA JOSEFA ŽIŽKY,

SI VÁS DOVOLUJEME POZVAT NA ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY.

AKT SE USKUTEČNÍ U BUDOVY OBECNÍHO ÚŘADU

V SOBOTU 12. ŘÍJNA V 16.00 HODIN.

V RÁMCI DOPROVODNÉHO PROGRAMU VYSTOUPÍ

OD 17.00 HODIN V KOSTELE SV. VOJTĚCHA
SKUPINA SPIRITUÁL KVINTET

NA AKCI ZVE OBECNÍ ÚŘAD VEJPRNICE

POZVÁNKA NA HAVELSKÉ POSVÍCENÍ

V sobotu 17. října 2013 od 09.00 hodin areálu
a kolem kostela sv. Vojtěcha.

Pouťové atrakce pro nejmenší, nabídka regionálních potravin,
loutkové divadlo, prohlídka kostela s odborným výkladem.
Přijďte, jste zváni, všechno je jednou poprvé.

Další použité materiály:
Materiály VÚA, fond 37
Deník Josefa Žižky z Anglie
Vlastnoručně psaný životopis
Josefa Žižky v Anglii
Miroslav Plecháč – Mé vzpomínky
na Josefa Žižku
Fotografie ze sbírky Libora Pařízka
a Vladislava Severina

NÁVES

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU VEJPRNICE

Mimořádné číslo – říjen 2013 7. ročník

ČETAŘ ASPIRANT JOSEF ŽIŽKA – „MALÝ JOSEF“
– RADIOTELEGRAFISTA PARASKUPINY BARIUM

10. 10. 1913 VEJPRNICE - 18. 1. 1945 PRAHA - PANKRÁC

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčané,
dovolujeme si Vás oslovit tímto mimořádným vydáním naší informační Návsi. Rádi bychom připomněli život našeho významného rodáka Josefa Žižky, který se jako člen paradesantní skupiny Barium podílel na odbojové činnosti za II. světové války.

Rada obce rozhodla při příležitosti 100. výročí od jeho narození odhalit pamětní desku. Slavnostní odhalení proběhne dne 12. října od 16,00 hodin před budovou Obecního úřadu Vejprnice, které bude symbolicky zahájeno seskokem parašutistů. Rád bych Vás tímto na tento den pozval, kde vedle řady hostů i svojí přítomností důstojně připomeneme hrdinské počínání našich předků. Součástí slavnostního odpoledne bude také koncert skupiny Spirituál kvintet, který proběhne následně od 17,00 hodin v kostele sv. Vojtěcha ve Vejprnicích.

Ještě jednou Vás všechny srdečně zvu
Pavel Karpíšek
starosta

Odstavcem z dopisu, který je ponechán přesně tak, jak byl napsán, začíná deník, který Josef Žižka začal psát na území Anglie, kam se s ostatními československými vojáky dostal po pádu Francie. Byl to již druhý deník. O ten první, včetně všech svých osobních věcí, přišel při válečných událostech na francouzské frontě.

Moreton Padoks, 8. IV. 41

Drahá maminko.
Tento dopis a vše to, co v budoucích dnech k němu ještě přibude, náleží Vám. Na Vás myslím nyní, když píšu tyto řádky a pro Vás chci sepsat, třeba jen stručně, historii svého života od doby, kdy jsme se maminko naposled viděli pro případ, že už se k Vám nikdy nevrátím. Víím, že tak jako já na Vás, i Vy na mne vzpo-

mináte v těchto smutných dnech. Víím, že zvláště za nedělních večerů, když všichni kromě mne jste pohromadě a hovoříte spolu o různých věcech, Vaše mysl zalétává kamsi do neznámé dálky a snaží se aspoň v myšlenkách vyvolat rysy mého obličej, zvuk mého hlasu a pohled mých očí. Víím, že Vám při těchto nedělních scházím a že byste mě zase ráda viděla sedět uprostřed mezi vámi. Maminko, ani já nemám upřímnějšího přání nad to, abych se k Vám mohl opět vrátit, s vámi se všemi ve zdraví se sejit, abychom do nové budoucnosti mohli vykročit opět všichni společně. Bůh jest milosrdný a proto věřím, že nám toho dopřeje a jestliže snad vůle Boží bude jiná, nežli naše společné přání, jestliže je mi souzeno, abych za ideál, pro který jsem šel za hranice, položil život, pak Vás maminko prosím jen o jednu věc. Až budete zase některou neděli shromáždění všichni společně kolem této stoly, přečtěte si tyto moje poslední řádky a myslíte si, že jsem uprostřed vás. A já u vás budu aspoň svým duchem...

PODĚKOVÁNÍ

Obec Vejprnice touto cestou děkuje panu Vladislavu Severinovi za poskytnutí podkladů o životě Josefa Žižky. Bez této spolupráce by připomenutí zásluh Josefa Žižky za svobodné Československo nebylo úplné.

